

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E MBROJTJES

**Strategjia Sektoriale
e
Ministrise së Mbrojtjes
2007 -2013**

Qershor 2007

PERMBAJTJA

Kapitulli 1: Kushtet Aktuale

Kapitulli 2: Vizioni, Prioritetet dhe Qellimet Strategjike

Kapitulli 3: Politikat

Kapitulli 4: Rrjedhojat për Burimet

Kapitulli 5: Llogaridhënia, monitorimi dhe analiza vlerësuese

Kapitulli 1: Kushtet Aktuale

Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë janë në rrugën e thellimit të mëtejshëm të reformës së mbrojtjes që konsiston në një transformim të konceptit strategjik, të doktrinës, të strukturës organizative, të menaxhimit të personelit, të infrastrukturës ushtarake, të trajnimit dhe arsimimit, të sistemeve dhe pajisjeve e të shumë elementëve të tjerë. Ai përbën një proces analitik të vazhdueshëm të bazuar mbi vlerësimin e mjedisit të sigurisë dhe "*mësimet e nxjerra*" të transformuar në reflektime përkatëse në interes të një forme e përmbajtjeje më cilësore të tyre për përmbushjen e misionit kushtetues. Në fokus të këtij transformimi të FA, do të jetë cilësia e menaxhimit të çështjeve themelore të mbrojtjes; kalimi nga sasia në cilësinë e njerëzve me uniformë, nga sasia në cilësinë e strukturave dhe infrastrukturave ushtarake, nga sasia në cilësinë e pajisjeve dhe sistemeve, nga efektiviteti në efektshmërinë e menaxhimit të buxhetit të mbrojtjes, dhe të gjithë elementëve të tjerë të mbrojtjes.

Strategjia Sektoriale e MM ka për qëllim të japë drejtimet kryesore të zhvillimit e të transformimit të FA për vitet e ardhshëm, të përcaktojë objektivat që do të arrihen në periudhën afatshkurtër, afatmesme dhe afatgjatë si dhe, të orientojë zhvillimin e kapaciteteve operacionale të nevojshme për përmbushjen e misioneve kombëtare dhe të kërkesave të integritimit në NATO. Vizioni Strategjik mbështetet në dokumentet e planifikimit strategjik të sigurisë e të mbrojtjes kombëtare. Nga njëra anë, ai përkthen objektivat politike të Direktivës së Mbrojtjes në kapacitete ushtarake, dhe mban thellësisht në konsideratë edhe zhvillimin e një përqsasjeje të krahasueshme me Konceptin Strategjik të NATO-s, për periudhën para, gjatë dhe pas anëtarësimit në Aleancë.

Zhvillimet e FA në vitet e fundit, pas anëtarësimit të Shqipërisë në nismën e PpP-se, përcollën një zhvillim të vullshëm në spektrin e misioneve që Forcat tona të Armatosura kanë përmbushur. Ato u karakterizuan gjithmonë e më shumë nga situata më komplekse, nga mjedise e skenarë të larmishëm simetrikë dhe sidomos asimetrikë, nga përfshirja e aktorëve, faktorëve dhe elementëve të rinj me efekte e peshë të konsiderueshme në ecurinë e tyre. Zgjerimi i spektrit të misioneve e operacioneve dhe tendencat e zhvillimit të tyre, si në kuadrin kombëtar, ashtu edhe në atë rajonal e ndërkombëtar, i efekteve të epokës së teknologjisë së informacionit, i përfshirjes së gjerë të agjensive qeveritare e jo qeveritare, i dimensionit politik, ekonomik, social e ushtarak të tyre, i tendencës së profesionizmit të thellë të FA, dhe i shumë faktorëve të tjerë, do të kërkojë padyshim që edhe për të ardhmen, të ndërtojme një Strategji Sektoriale të Mbrojtjes dhe një mentalitet më pragmatist për zhvillimin dhe menaxhimin e reformës së mbrojtjes deri në 2013.

Natyra e misioneve dhe e operacioneve të ardhshme të FA, do të vazhdojë të përballlet me një dinamikë akoma më të lartë e të panjohur se më parë. Ato do të zhvillohen më tej në vartësi të ngushtë me zhvillimet e mjedisit të sigurisë në rajon e më gjerë, si dhe realiteteve të sigurisë e mbrojtjes kolektive. Në çdo rast, objektivi i pandryshueshëm i zhvillimit të FA do të mbetet zhvillimi i kapaciteteve të nevojshme për sigurinë dhe

mbrojtjen e interesave të Shqipërisë, ruajtjen e institucioneve të lira nga çdo lloj sfide, rreziku apo kërcënimi të mundshëm, zhvillimin e një përqsasjeje sa më të maturuar për përfitimin e merituar dhe njëkohësisht kontributin e balancuar për sigurinë dhe mbrojtjen kolektive.

Mbi këtë këndvështrim, Strategjia Sektoriale e Mbrojtjes bazohet në tre shtylla kryesore të transformimit, të cilat konsistojnë në: e para, zhvillimin dhe zbatimin e një strategjie veprimi "Platforma e Integritit në NATO" e cila synon përmbushjen e të gjitha kërkesave dhe detyrimeve ushtarake të integritit të Shqipërisë, e dyta, zhvillimin dhe konsolidimin e një "Force Profesioniste 2010" si forcë cilësore tërësisht profesioniste për përmbushjen e misioneve të tashme dhe të së ardhmes, dhe e treta, transformimin e FA në një forcë me kapacitete dhe cilësi të bashkuara, pra një forcë ushtarake e tipit "Joint", më të përdorshme dhe me shumë përdorime, më të vogël në numër, por me më shumë cilësi operacionale se forca aktuale për përmbushjen me sukses të gamës së gjerë të misioneve të së ardhmes.

Për sa më sipër, do të thotë që në të ardhmen, vendi ynë, si vend aspirant i Aleancës së NATO-s, të fokusohet me më shumë vendosmëri se më parë në shfrytëzimin e hapësirës së Traktatit të Uashingtonit, për t'u përfshirë denjësisht si kontribuese në strukturat e mbrojtjes kolektive, në operacionet e drejtuara nga Aleanca, por edhe si përfitues të merituar të ombrellës së saj të sigurisë. Kjo imponon që komponenti ushtarak, si një nga elementët e fuqisë kombëtare të vendit duhet të orientohet jo vetëm në zhvillimin e kapaciteteve të mbrojtjes statike të vendit por, ta konsiderojë një alternativë të balancuar për zhvillimin e kapaciteteve të ndërveprueshme e të dislokueshme për pjesëmarrjen modeste në përpjekjet e Aleancës Euroatlantike e të organizmave të tjerë të sigurisë ndërkombëtare për përballimin dinamik të sfidave, rreziqeve dhe kërcënimeve të përbashkëta atje ku ato shfaqen.

Kapitulli 2: Vizioni, Prioritetet dhe Qellimet Strategjike

Strategjia Sektoriale e Mbrojtjes mban gjithashtu në konsideratë disa supozime të pranuar si të vërteta për konceptimin dhe zbatimin e këtij plani afatgjatë, të cilat shërbejnë si një "kontratë mirëbesimi" me autoritetet e ligjshme vendimmarrëse të vendit. Këto supozime që pritet të ndodhin në këtë hapësirë kohore, shërbejnë gjithashtu si detyrime për t'u respektuar nga faktorët dhe autoritetet respektive dhe konsistojnë në sa vijon:

- mjedisi strategjik i sigurisë parashikohet të mos ketë ndryshime madhore që dalin jashtë kuadrit të këtij vizioni.
- marrja e ftesës për integrimin e vendit në NATO, do të realizohet në Samitin e Pranverës të vitin 2008, dhe pranimi si anëtar me të drejta të plota në Aleancë, do të ndodhë në Samitin para vitit 2010.
- krijimi i forcës 100% profesioniste deri në fund të vitit 2010, duke e mbështetur këtë objektiv edhe me ndryshimet përkatëse ligjore.
- mbështetja e këtij plani afatgjatë, do të bëhet me një rritje vjetore konstante të buxhetit të mbrojtjes 2% të PPB në vitin 2008, duke ruajtur këtë nivel deri në vitin 2013.

- supozimet e mësipërme mbështeten në parashikimin e rritjes së Prodhimit të Përgjithshëm Bruto (PPB) të vendit, me 6% për çdo vit si dhe, mbajtjes në kontroll të inflacionit në masën 3%.
- Përmbushja nga ministritë dhe agjensitë përkatëse e detyrimeve dhe e kostos, për çështjet e tjera të integritit jashtë fushës së mbrojtjes, në kuadrin e MAP-it.

Synimi kryesor i Strategjisë Sektoriale të Mbrojtjes është të zhvillojë një koncept të integruar dhe të orientojë hartimin dhe zbatimin e një strategjie gjithëpërfshirëse me efekte sinergjike të përdorimit të të gjithë komponentëve përbërës të fuqisë luftarake të Forcave tona të Armatosura. Si i tillë, nënvizoj që, ky dokument të shërbejë si dokument orientues për zhvillimin e të gjitha planeve dhe programeve në periudhën afatshkurtër, afatmesme dhe atë afatgjatë.

Strategjia Sektoriale e Mbrojtjes ka në fokusin e tij punën për realizimin e objektivave sipas fazave të transformimit të Forcave të Armatosura. Transformim i FA do të mbetet një proces vlerësimi i vazhdueshëm, i diktuar, dinamik i mjedisit të sigurisë dhe nevoja për të siguruar mbrojtjen e besueshme të vendit në kontekstin e racionalitetit që ofron integritet në strukturat euroatlantike dhe dhe koncepti i sigurisë kolektive të NATO-s.

Objektivi themelor i FA është të sigurojë integritetin, jetën, pasurinë, dinjitetin dhe prosperitetin e qytetarëve të Republikës së Shqipërisë. Ky objektivi në kontekstin e konceptit të sigurisë kolektive dhe sistemit tonë të mbrojtjes, do të përmbushet me angazhim të plote të gjithë instrumentave, aftësive dhe burimeve kombëtare. Sfidat afatshkurtër e realizimin të këtij objektivi mbetet marrja e ftesës së anëtarësimit në NATO, në Samitin e pranverës 2008. Objektivat afatshkurtër në thelbin e tyre konvergojnë drejt përmbushjes së qëllimit kryesor, marrjen e ftesës për anëtarësim në NATO.

Për të zhvilluar forcën profesionale në cilësitë e mësipërme, periudha afatshkurtër të synojë fillimin e procesit për riorganizimin e strukturës, reformimin dhe transformimin, përmbushjen e objektivave të Partneritetit (PG) si dhe realizimin e kontributeve në kuadrin e misioneve të NATO-s. Struktura organizative e rishikuar përfshin eliminimin e Komandave të Forcave dhe krijimin e Komandës së Forcës së Bashkuar (KFB), në vartësi të së cilës të jenë njësitë operacionale tokësore, ajrore, detare, krijimin dhe funksionimin e Komandës Mbështetëse dhe konsolidimin e Komandës së Doktrinës dhe Stërvitjes.

Proçesi i transformimit dhe transformimit të FA të konsiderohet një proces i vazhdueshëm dhe i diktuar nga nevoja për t'i siguruar vendit kapacitete mbrojtëse të besueshme, dhe NATO-s një aleat të aftë për të kontribuar në misionet dhe operacionet e saj.

Objektivat e Strategjisë Sektoriale të Mbrojtjes 2008-2013, për periudhën afatshkurtër kanë në vëmendjen e tyre tre detyra prioritare:

- *krijimin dhe konsolidimin e Forcës së Bashkuar*, jo vetëm si strukturë organizative, por së pari në krijimin e një realiteti të ri "joint" në mentalitet, përfaqësim,

doktrina, operacione e stërvitje, infrastruktura e përhapje strategjike, pajisje e sisteme, standardizim e ndërveprim, etj;

- *hedhjen e bazave të sigurta drejt krijimit të një force profesionist*, në radhë të parë nëpërmjet futjes së koncepteve të reja në përgatitjen, përzgjedhjen dhe rritjen e numrit të ushtarëve profesionistë;
- *përbushjen e kriterëve ushtarake të integritit në NATO*, duke modeluar dhe zhvilluar një Forcë të Armatosur tërësisht të aftë për të vepruar denjësisht përkrah forcave të vendeve të tjera të Aleancës.

Objektivat për periudhën afatmesme të Strategjisë Sektoriale të Mbrojtjes:

Objektivi kryesor i kësaj periudhe, është përbushja e kriterëve për anëtarësimin e plotë të vendit tonë në NATO. Ky objektivi të arrihet duke zhvilluar një platformë veprimi për realizimin e të gjitha detyrimeve të FA në lidhje me integrimin.

Periudha afatmesme synon krijimin e strukturës së "Forcës Kalimtare 2008-2010" si dhe krijimi i një baze më të gjerë për modernizimin e FA për "Forcën Objektiv 2020". Njësitë dhe repartet prioritare të kompaktësojnë veprimet e shtabeve dhe trupës në nivel batalioni, për rritjen e autonomisë së tyre.

Krijimi dhe konsolidimi i një force moderne, tërësisht profesioniste brenda vitit 2010. Planifikimi për realizimin e këtij objektivi të bazohet në konceptet dhe eksperiencat më të mira të vendeve të NATO-s për forcën profesioniste.

Zhvillimi dhe konsolidimi forcës së bashkuar, të përdorshme dhe me kapacitete ushtarake të nevojshme për përbushjen e misionit. Ajo të synojë për krijimin e kapaciteteve operacionale integruese të njërive të komponentëve tokësorë, detarë dhe ajrorë nën Komandën FB .

Krijimi i kapaciteteve operacionale për operacione në raste fatkeqësish natyrore dhe krizash humanitare. Objektivi të jetë që, FA të jenë në gjendje të kryejnë deri në dy operacione të njëkohëshme me pjesëmarrjen e forcave në nivel batalioni, si dhe një seri operacionesh në nivel nënreparti (nga strukturat e mbështetjes rajonale) në interes të mbështetjes së popullsisë në raste fatkeqësish natyrore dhe krizash humanitare.

Zhvillimi i kapaciteteve operacionale të dislokueshme në distancë e të ndërveprueshme për të marrë pjesë në operacionet ndërkombëtare (të drejtuara nga NATO, BE, OKB). FA të jenë në gjendje të marrin pjesë në deri 3 operacione të njëkohëshme, secila në nivel deri kompanie ose në një operacion në nivel batalioni.

Realizimi i Objektivave të Partneritetit (PG) dhe përgatitja për kalimin në Objektivat të Forcës (FG). Realizimi i plotë i objektivave të transformimit dhe konsolidimi i strukturave të FA për kalimin e tyre mbas antarësimin të plotë, në vitin 2010 nga Objektivat e Partneritetit (PG) në Objektivat e Forcës (FG). Ky proces të synojë përgatitjen e personelit të duhur deri në vitin 2008 dhe rritjen e nivelit operacional të njërive prioritare (BrRSH, Komando) dhe të nënrepartëve PFP, të vëna në dispozicion të "NATO Pool of Forces". Të synohet që kontingjentet tona kombëtare të përgatiten për t'u

vlerësuar dhe kontribuar me forca në Forcën e Reagimit të Shpejtë të NATO-s në "Pool of Forces" të NRF (*NATO Response Force*) si dhe në komponentët ushtarakë të Bashkimit Evropian (*EU Battle Groups*), në vitin 2009.

Objektivat për periudhën afatgjatë të Strategjisë Sektoriale të Mbrojtjes 2007-2020:

Objektivi afatgjatë është ngritja e një force të armatosur cilësore dhe me kapacitete operacionale që i përgjigjen kërkesave të sigurisë kombëtare, të ekuilibruar ndërmjet komponentëve të saj dhe të mbështetur nga ana financiare.

Transformimi i FA do të vazhdojë të zhvillohet në mënyrë progresive në të tre dimensionet përbërës: sasia, cilësia dhe kapacitetet e duhura.

Dimensioni sasi, të synojë në zhvillimin e një force fleksible në madhësi (më të vogël në numër), nëpërmjet balancimit të plotë të madhësinë e personelit dhe cilësinë e zhvillimit të një FA plotësisht profesioniste.

Dimensioni cilësor. Cilësia e Forcave të Armatosura të shikohet jo vetëm në pajisjen e tyre me mjete moderne dhe të ndërveprueshme, por, në radhë të parë nëpërmjet konsolidimit të forcës profesioniste, të mirë-stërvitur dhe të aftë për të realizuar operacione të një spektri të gjerë.

Dimensioni i kapaciteteve. Ky dimension të synojë në krijimin e forcave të llojeve të ndryshme dhe me gjendje të ndryshme gatishmërie, nga të cilat në çdo kohë mund të nxirren "paketa" forcash me nivel të lartë cilësor, të përshtatshme për t'u përdorur për nevojat kombëtare apo për t'i vënë në dispozicion të operacioneve të Aleancës Euro-atlantike.

Krijimi i kapaciteteve të përfshijë zhvillimin e doktrinaeve, perfeksionimin e stërvitjes, lidershipit, organizimit, pajisjeve, infrastrukturën dhe komandim-drejtimin etj.

Planifikimi afatgjatë do të ketë si prioritete krijimin e kapaciteteve:

- të integruara të komandimit, kontrollit, komunikimit, kompjuterizimit dhe të Informacionit (C4-I);
- të një strukture force të zhdërvjellët që mund të përshtatet për realizimin e misioneve të ndryshme;
- të një logjistike të integruar të aftë për të mbështetur FA në të gjitha llojet e operacioneve të pritëshme;
- të sigurimit të mbrojtjes jo vetëm të forcave të veta ushtarake, por edhe të popullsisë civile;
- të afta për t'u vënë në dispozicion të Forcës së Reagimit të NATO-s (NRF), për të vepruar në përputhje me doktrinën e Aleancës, si dhe për të kontribuar në misione të BE, OKB, si të gjitha vendet e tjera të Aleancës në rastet kur kërkohet.

Strategjia Sektoriale e Mbrojtjes ka në bazë misionin kushtetues, detyrat dhe objektivat e SSK, SU, Direktivën e MM, si dhe reflekton vizionin strategjik të të NATO-s. Ky vizion mbështetet gjithashtu në ligjet e shtetit Shqiptar, konventat ndërkombëtare, Ligjin "Për

Pushtetet dhe Autoritetet e Komandimit e të Drejtimit Strategjik të FASH" si dhe një numër ligjesh, aktesh e dokumentesh të tjerë, me karakter doktrinar.

FA janë nën kontrollin demokratik civil dhe angazhohen për kryerjen e misionit kushtetues - *ruajtjen e pavarësisë, sovranitetit dhe tërësisë territoriale të vendit, mbrojtjen dhe mbështetjen e popullit në kohë paqëje, krize e lufte, si dhe dhënien e kontributit për paqen dhe sigurinë në rajon e më gjerë. Përmbushja e këtij misioni do të jetë thelbi i transformimit të FA, i cili do të realizohet brenda kuadrit të mbrojtjes kolektive.* Gjithashtu, ai do të përfshijë një game më të gjerë detyrash të rëndësishme në mbrojtjen e institucioneve të lira dhe kryerjen e detyrave të veçanta në raste të fatkeqësive publike dhe në raste të tjera të jashtëzakonshme, si dhe në menaxhimin e krizave, me qëllim garantimin e paqes, sigurisë, stabilitetit dhe të drejtave ndërkombëtare në bazë të Kartës së Kombeve të Bashkuara, në kuadër të NATO-s, BE, koalicioneve dhe nismave të tjera rajonale në fushën e sigurisë.

Prioritetet në zhvillimin e FA:

-Fushat prioritare të zhvillimit të FA

Prioritetet dhe objektivat e përcaktuara synojnë arritjen e synimeve strategjike të krijimit të një force të armatosur profesioniste, më të vogël në numër, por më të aftë ushtarakisht, më të motivuar, më të mirëstërvitur, më të mirëpajisur dhe më të gatshme ushtarakisht për mbrojtjen e vendit dhe për të kontribuar në strukturat e Euro-Atlantike të sigurisë dhe të mbrojtjes; si dhe për rritjen e ndër-veprueshmërisë dhe anëtarësimin e FA të RSH në këto struktura. Struktura e buxhetit të mbrojtjes do të synojë që brenda vitit 2013 të shkojë në shifrat 40, 30 dhe 30 % përkatesisht për kategoritë e personelit, operacionet dhe mirëmbajtjen si dhe investimet në infrastrukturë dhe pajisje.

Këto prioritete, të përqendruara në fushat më të rëndësishme të reformimit dhe modernizimit të mbrojtjes, të jenë:

– **Personeli.** Konsolidimi i Sistemit të Përgjithshëm të Menaxhimit të Burimeve Njerëzore dhe përkujdesja ndaj personelit mbetet një nga sfidat parësore të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë. Përqendrimi do të jetë në çështjet më të rëndësishme si: rritja e nivelit ushtarak dhe nivelit të arsimimit të krahasueshëm me vendet e NATO-s dhe BE, të oficerit, të nënoficerit, ushtarit profesionist, përgatitja e personelit civil për kryerjen e detyrës, mbështetja sociale të personelit, si: rritjen e mirëqenies; përmirësimin e kushteve të jetesës; kujdesin shëndetësor për ushtarakët dhe familjet e tyre, integrimin e ushtarakëve në shoqëri pas daljes nga radhët e FA etj. Këto masa mbështetën si ushtarakët që janë në shërbim aktiv ashtu edhe ata që dalin në rezervë.

– **Arsimimi dhe stërvitja.** Rritja e nivelit profesional të personelit të konvertojnë në rritjen e cilësisë së edukimit dhe stërvitjes si pjesë e qënësishme e kapaciteteve operacionale, për përmbushjen e standardeve për integrim në NATO si dhe përmirësimin e aftësive për pjesëmarrje të suksesshme në operacione si brenda ashtu edhe jashtë vendit.

– **Infrastruktura.** Përqëndrimi i FA në disa garnizone kryesore, shumë më i vogël në numër, duke bërë sipas rastit përshtatjen ose rikonstruksionin e infrastrukturës ekzistuese dhe ndërtimet e ambienteve të reja, mbetet një ndër sfidat e transformimit të forcës. Përparësi merr krijimi i një numri më të vogël por më të efektshëm garnizonesh, nëpërmjet përqëndrimit të bazave, depove e ndërtesave ekzistuese. Zhvillimi dhe përmirësimi i vazhdueshëm i kapaciteteve të vendit pritës si dhe kapaciteteve mbështetëse në Komandën e Mbështetjes, në Aeroportin e Rinasit, në portin e Durrësit etj, mbetet një detyrë e rëndësishme e FA, në funksion të integritetit të tyre në NATO.

Infrastruktura për jetesë, të konsiderohet si pjesa më e rëndësishme e zhvillimit të infrastrukturës. Një rrugën e transformimit të FA ajo të vlerësohet rast pas rasti midis infrastrukturës ekzistuese dhe ndërtimin e mjediseve të reja në përputhje me standardet e NATO-s për plotësimin e nevojave të personelit. *Infrastruktura për punë, arsimim dhe stërvitje* të jetë pjesë e rëndësishme e planifikimit me synim për ndërtimin e objekteve të reja dhe përshtatjen, përfundimin e tyre në një periudhë afatmesme. Ndërtimi i poligoneve të reja, si dhe rikonstruksioni i atyre ekzistuese të synojë në krijimin e kushteve bashkëkohore për përgatitjen e efektivave.

– **Modernizimi.** Bazuar në elementët kryesore të fuqisë luftarake, si dhe në domosdoshmërinë e integritetit të aseteve kombetare, fushat kryesore të zhvillimit të sistemeve, meteve dhe pajisjeve të jenë:

- **Sistemi i Integruar i Vëzhgimit Kombëtar,** i cili të sigurojë ndërveprueshmëri të plotë me sistemet e NATO-s dhe hapësire për perqasje dhe projekte rajonale.
- **Sistemi i Komandim, Kontrollit, Komunikimit, Kompjuter, Informacionit (C4I),** në të gjitha nivelet: strategjik, operacional dhe taktik.
- **Mjetet Kryesore të Transportit tokësore, ajrore dhe detare,** për të siguruar lëvizshmëri të plotë, dislokueshmëri në kohë reale.
- **Elementët e mbrojtjes individuale dhe kolektive e trupave dhe mjeteve.**
- **Mjete dhe pajisje të nderveprueshme për mbështetjen e qëndrueshme të trupave,** për kryerjen e misionit brenda dhe jashtë vendit.
- **Sisteme elektronike moderne trajnimi, Simulator dhe poligone stërvitje.**
- **Sisteme të Fuqisë së Zjarrit,** duke synuar zhvillimin e tyre në një periudhë përtej asaj afatmesme dhe përputhje me mundësitë dhe anëtarët që ka vendi ynë në këto fusha.

– **Konsolidimi dhe rritja e cilësisë** së strukturave të shtabeve, vlerësimi dhe balancimi i numrit të njësisve të planifikuara për operacione në kuadrin e NATO/BE, UN etj. Në këtë kontekst të rivlerësohet në vazhdimësi dhe zgjerimi i përfaqësuesve tanë në strukturën e integruar të NATO-s, i cili të bazohet në një plan veprimi për përzgjedhjen dhe përgatitjen paraprake të tyre me të gjitha format bashkëkohore të arsimimit dhe trajnimit të tyre. Të mos harrohet që *përzgjedhja e këtij personeli të bëhet duke respektuar të gjitha rregullat dhe procedurat e sigurisë së informacionit të klasifikuar.*

– **Zhvillimi i Sistemit të Planifikimit,** do të konsolidohet mbi bazën dhe eksperiencën e Sistemit të Menaxhimit të Burimeve të Mbrojtjes në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Shtabin e Përgjithshëm. Ky sistem të shtrihet dhe funksionojë në të gjithë strukturat e FA, dhe të

synohet që brenda vitit 2009, ai të harmonizohet plotësisht me Sistemin e Integruar të Planifikimit Kombëtar. Gjatë punës për adaptimin dhe zhvillimin e sistemit të planifikimit të mbrojtjes të synohet përmbushja e kërkesave të sistemit të planifikimit të mbrojtjes kolektive të Aleances.

- *Bashkëpunimi ushtarak dhe integrimi*, të jetë në interes të rritjes së ritmit të procesit të transformimit dhe modernizimit të FA, mbi bazën e realizimit të objektivave të "Platformës së Integritit në NATO", dhe mbi garancinë për marrjen e ftesës së anëtarësimit në NATO në vitin 2008 dhe integrimin e plotë të Shqipërisë në Aleancën Euro-Atlantike, në 2010.

Njësitë dhe repartet prioritare të FA

Gjatë procesit të zhvillimit të FA, puna do të përqëndrohet në realizimin e prioriteteve si më poshtë:

- **Krijimi i Forcës Profesioniste, me fokus njësitë prioritare si:**
 - Brigada e Reagimit të Shpejtë,
 - Regjimenti Komando,
 - Regjimenti i Helikopterëve,
 - Komponenti i Rojës Bregdetare i Brigadës Detare,
 - Qendra e Zbulimit Elektronik,
 - Regjimenti i Mbështetjes së SHP,
 - Batalioni i Policisë Ushtarake,
 - Akademia e Mbrojtjes dhe Shkolla e Trupës në KDS,
 - Universiteti Ushtarak "Skënderbej",
 - Brigada e Mbështetjes Rajonale,
 - Struktura të reja të veçanta të FA, si: Qendra e Personelit, Qendra e Analizave të Mbrojtjes, Qendra e Zhvillimit të Sistemeve, Qendra e Mbështetjes së Stërvitjes

- **Krijimi i forcës të ndërveprueshme dhe të dislokueshme për operacione të ndryshme brenda vendit dhe në kuadrin e operacioneve të NATO-s, BE-së dhe OKB-së.**

Njësitë që janë në dispozicion të operacioneve NATO/PfP

- Një kompani e BrRSH
- Një kompani e Regjimentit Komando,
- Një kompani e BrMR
- Një togë e EOD,
- Një togë e Policisë Ushtarake,
- Një togë mjekësore,
- Një kompani xheniere,
- Një element i mbështetjes me zjarr dhe vrojtues të përparuar,
- Një ekip ekspertesh të CIMIC, prej 10 vetësh.

Brenda muajit Prill 2007, të bëhet deklarimi në NATO "pool of forces", për një kompani të RK, një kompani të BrMR dhe një toge të PU, në përputhje me kriteret përkatëse të formatit të raportimit.

Njësitë me kapacitete Operacionale (OCC) për misionet e drejtuara nga NATO

- Një batalion këmbësorie në fund të 2007 (*b2k i BrRSH*), për t'u certifikuar me aftësi të plota operacionale nga NATO,
- Dy batalione këmbësorie të BrRSH deri në fund të 2008, të afta për misione kombëtare (*b1k dhe b3k i BrRSH*),
- Një grup batalion në 2013 (*batalion i përforcuar me gjithësej 1000 personel dhe me gjithë elementët e nevojshëm për autonomi të plotë operacionale*).

Kapitulli 3: Politikat

Strategjia Sektoriale e Ministrisë së Mbrojtjes 2008-2013 ka në epiqendër të tij **objektivin kombëtar të integritit Euro-Atlantik dhe Evropian**. Në këtë kuadër, synohet të rritet performanca e strukturave të FA për rritjen e ndërveprimit dhe marrjen pjesë në misione dhe aktivitete të përbashkëta me NATO-n, BE, UN si dhe me vendet e rajonit - Adriatik-3, SEDM-it, Adrion-it, SEEC, RACVIAC-ut. Bashkëpunimi Ushtarak në fushën e mbrojtjes të konsiderojë si prioritet realizimin objektivave të partneritetit (PG), mbështetjen e transformimit, rritjen e aftësive dhe kapaciteteve luftarake, në interes të sigurisë dhe mbrojtjes kolektive.

Forcat tona të Armatosura do të vazhdojnë të jenë pjesë shumë aktive e partneritetit për paqe deri në fazën e anëtarësimit në NATO, në Samitin më të afërt të zgjerimit. Pjesëmarrja në misionet PFP të drejtuara nga NATO, BE dhe koalicione të mundëshme, do të konsiderohet në këtë periudhë si veprimtari e domosdoshme në interes të sigurisë rajonale e më gjerë.

Periudha 2007-2008, do të ketë në themel realizimin e të gjitha detyrimeve të Partneritetit për marrjen e ftesës për anëtarësim në NATO. Samiti i Rigës, që u zhvillua nëntorin e vitit 2006, vlerësoi arritjet e reformave të vendit tonë dhe të vendeve të tjera të Kartës së Adriatikut, si dhe progresin e bërë për realizimin e aspiratës për anëtarësimin në NATO. Nëpërmjet kësaj strategjie jepet mesazhi i qartë të këtij Samiti, ku u theksua "te citohet se në samitin e ardhshëm të NATO-s të vitit 2008, Aleanca synon të japë ftesën për anëtarësim për vendet që do të përmbushin standardet e NATO-s, dhe që janë në gjendje të kontribuojnë për sigurinë dhe stabilitetin në hapësirën Euro-Atlantike". Kjo periudhë përbën apel për angazhim tërësor të resurseve njerëzore dhe financiare për përmbushjen e kërkesave dhe standardeve të kërkuara nga NATO, të cilat janë zyrtarizuar në "Platformën e Ministrisë së Mbrojtjes për Integritim", ku janë artikuluar 15 objektivat bazë që duhet të përmbushim për marrjen e ftesës së antarësimit. Nga ana tjetër, kjo periudhë do të përbëjë një intensifikim të përdorimit të formave, mënyrave dhe gjetjeve sa më të larmishme për promovimin e arritjeve të FA, duke përcjellë mesazhe të qarta dhe realiste tek të gjitha vendet e NATO-s mbi progresin e bërë nga FA.

Periudha afatmesme deri në 2013, lidhet me konsolidimin e strukturave, në realizimin tërësor të objektivave dhe rritjen e kontributit real në NATO. Zhvillimet për periudhën para anëtarësimit, synojnë përfundimin e procesit të konsolidimit të dokumenteve MAP, PARP dhe IPP, e cila do të vijojë me zbatimin e detyrimeve në vijim:

- **Vijimi i procesit të transformimit të FA**, duke e orientuar këtë proces drejt rritjes së aftësive operationale të njësive tona. Konsiderimi i reformës së mbrojtjes si një proces i vazhdueshëm.
- Realizimi i objektivit **“Forcë tërësisht profesioniste 2010”**.
- **Përmirësimi i procesit të modernizimit dhe standartizimit**.
- **Realizimi i kërkesave të Objektivave të Partneritetit**.
- **Kontributi me Forca** në operatione të drejtuara nga NATO/EU/UN dhe në kuadër të iniciativave rajonale, etj.
- **Realizimi i detyrimeve për lehtësirat aero-portuale** dhe vënia e tyre në dispozicion të Aleancës.
- Përmirësimi i mëtejshëm i **gjithë paketës ligjore për të përmbushur kërkesat e mbrojtjes kolektive**, duke marrë eksperiencën më të mirë nga vendet e NATO-s.
- **Deklarimi në OCC**, i tre njësive të tjera të listës së njësive PfP, në Prill 2007. Në këtë kuadër, SHP të përgatisë një tablo të plote për perspektivën e OCC, mbas marrjes së ftesës së antarësimit.
- **Pjesëmarrja në stërvitjet e përbashkëta me NATO-n** dhe në ato rajonale.
- **Shkatërrimi i armatimit**, municioneve të tepërta dhe të lëndëve kimike.

Detyra kryesore e strukturave që merren me çështjet e integritit, të jetë konsiderimi dhe integrimi i Objektivave të Procesit të Planit të Veprimit për Anëtarësim në NATO. Vijimi i konsolidimit të strukturës së FA, e cila do të fokusohet në krijimin e **forcës tërësisht profesioniste** për të kontribuar më efektivisht në interes të forcimit të sigurisë në vend dhe të pjesëmarrjes më cilësore në **Operationet e Mbështetjes së Paqes (PSO)**, të drejtuara nga NATO e organizma të tjerë.

Konceptet **“i bashkuar”** të jenë pjesë integrale e konceptit të integritit në NATO për standartizimin, transformimin dhe modernizimin e FA. Ky koncept do të ketë në themel të tij, programimin e rritjes së ndër-veprueshmërisë, pjesëmarrjen në mekanizmat e PfP, EAPC, PARP, IPP, stërvitjet, komitetet, grupet e punës, aktivitetet e standardizimit me NATO-n.

Pjesëmarrja në aktivitetet e **Programit Individual të Partneritetit (IPP)**, t’i shërbejë përmbushjes së objektivave të marra në kuadrin e bashkëpunimit me NATO-n. Procesi i realizimit të IPP, të shoqërohet me zbatimin e masave esenciale që ndikojnë drejtpërsëdrejti në trajnimin dhe rritjen e aftësive profesionale të personelit, familjarizimin me procedurat e përbashkëta të punës dhe rritjen e ndërveprimit. Fokusi të jetë:

- **Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të veprimtarive** në kuadrin e bashkëpunimit bilateral.
- **Përzgjedhja e aktiviteteve të synojë rritjen e shkallës së përfitimit prej tyre**, sigurimin e kontrollit të njohurive të përfituara dhe marrjen e masave për zbatim në FA

- Përcaktimi i detyrave dhe përgjegjësitë për planifikimin e veprimtarive, monitorimin, zbatimin dhe kontrollin e tyre.
- Vënia në funksionim në strukturat e Arsimit dhe Stërvitjes të sistemit mbi mësimet e nxjerra (Lessons Learned), për programet që zhvillohen në kuadrin e bashkëpunimit ushtarak.

➤ **Programi i Zgjerimit të Arsimit dhe Stërvitjes:**

Programi i Zgjerimit të Arsimit dhe Stërvitjes (TEEP), të mbështesë institucionet tona arsimore për të përmirësuar ndërveprimin dhe për të çuar më tej bashkëpunimin dhe dialogun midis komuniteteve të arsimit dhe stërvitjes të vendeve të NATO-s dhe ato Partnere, si Konsorciumi i Akademive të Mbrojtjes, duke siguruar përdorimin më racional të burimeve. Objektivi kryesor i aplikimit të programit të TEEP-it, të jetë zhvillimi i mëtejshëm i strategjisë për arsimimin dhe stërvitjen, të synojë në rritjen e kapaciteteve të ndërveprueshmërisë me NATO-n, për çështje të rëndësishme si:

- Koncepti i Kapaciteteve Operacionale (OCC - Operational Capability Concept),
- Programe të përmirësuara të arsimit, qendra të trajnimit dhe të simulimit Live, Virtual dhe Konstruktiv,
- Ngritjen në sistem të mësimëve të nxjerra (Lessons Learned) dhe të raportimit e vlerësimit aktiv të pjesëmarrësve në veprimtari të ndryshme (Feedback&Evaluation),
- Programimi i veprimtarive për njohjen e procedurave, koncepteve dhe gjuhës operacionale të NATO-s në operacionet e drejtuara prej saj.

➤ **Objektivat e Partneritetit (PG):**

PG-të e ofruara nga NATO dhe të pranuar nga vendi ynë, përbëjnë synimet kryesore politiko-ushtarake për përmbushjen e detyrimeve në procesin e integritit në NATO. Realizimi plotësisht i tyre në afatet e përacaktuara dhe në përputhje me kërkesat e duhura, të synojë përafrim të procesit të planifikimit dhe rritjen e ndërveprimit ndërmjet forcave të NATO-s dhe FA të RSH.

Ato të vlerësohen dhe konceptohen të lidhura ngushtësisht me dokumente të NATO-s, si: STANAG-et, Botimet e Aleancës (AP) dhe Detyrat Ushtarake për Ndërveprim (MTI).

Vlerësimi i PG-ve, të bëhet mbi bazën e prioriteteve të përcaktuara nga NATO. Në fokusin kryesor të jenë PG-të, tepër të domosdoshme për t'u implementuar dhe janë prioritet i parë. Parë në këtë kontekst, vëmendje e veçantë t'i kushtohet PG-ve që kanë të bëjnë me *njësitë kontribuese të luftimit dhe të mbështetjes në operacionet e drejtuara nga NATO*. Për të mbështetur këto forca me kontribut dhe kapacitete të plota, të vlerësohen gjithashtu me prioritet zbatimi i PG-ve që lidhen me mbështetjen e tyre, të cilat kanë të bëjnë me njohjen e gjuhës operacionale të NATO-s; trajnimin dhe stërvitjen e tyre; sigurimin e elementëve të komandimit, kontrollit, sigurisë dhe informacionit; kompletimin me elementë të mbështetjes kombëtare (NSE), etj. Sistemet, mjetet dhe pajisjet mbrojtëse dhe mbështetëse, të domosdoshme për mision, të sigurojnë ndërveprueshmëri dhe garanci për forcat pjesëmarrëse në operacione. Një drejtim tjetër i rëndësishëm për konsolidimin e njësisve të luftimit dhe atyre të mbështetjes, të jetë sigurimi i kapaciteteve për lëvizjen strategjike të tyre, gjë e cila të arrihet nëpërmjet një pune intensive parapërgatitore. Për këtë qëllim, të zhvillohen takime konsultative me NATO-n dhe me vendet anëtare të saj për të shfrytëzuar

përvojën e dhe eksperiencën e tyre. Sigurimi i kontraktimit bilateral, të vlerësohet si një zgjidhje optimale dhe e pranueshme.

Gjate vitit 2007, zbatimi i PG-ve të garantojë *konsolidimin e strukturës së FA, zhvillimin e Programit Kombëtar të Bashkëpunimit në fushën e sigurisë, rritje të aftësive profesionale nëpërmjet thellimit të njohurive të gjuhës operationale dhe të terminologjisë e NATO-s*. Njëkohësisht të sigurohet kontingjent i nevojshëm me personel ushtarak për të marrë pjesë dhe kryer detyra në fusha të ndryshme në shtabe të përbashkëta shumëkombëshe CJTF në operationet e drejtuara nga NATO.

Fusha të tjera të rëndësishme dhe me interes mbeten *sigurimi i komunikimit dhe mbështetja logjistike*.

Ne fushen e komunikimit, të synohet në përmirësimin e sistemit të transmetimit dhe marrjes së mesazheve, sigurimin e pajisjeve dhe trajnimin e personelit, implementimin e një sistemi strategjik kombëtar komunikimi modern dhe të sigurtë ndërmjet shtabeve statike dhe të lëvizshme, Qendrave Operationale dhe veçanërisht njërive në mision. Nëpërmjet politikës së sigurimit të aseteve kombëtare, të zhvillohet Sistemi i Integruar i Vëzhgimit Kombëtar. Krahas Sistemit të Vëzhgimit të Hapësirës Detare të vijojë përmirësimi i Sistemit të Vëzhgimit të Hapësirës Ajrore, të përfshihet ASDE dhe Policimi Ajror. Këto sisteme të jenë të sigurojnë ndërvepruesmeri me ato të vendeve të rajonit dhe me NATO-n. Implementimi i plotë i tij të kryhet në periudhën 2009-2011.

Për *mbështetjen logjistike*, të realizohet vendosja e rrjetit të paklasifikuar të përpunimit automatik të të dhënave në të gjitha nivelet. Njëkohësisht të vijojë trajnimi dhe familjarizimi me programet: ADAMS, LOGREP, MEDICS, si pjesë kryesore e Sistemit të Raportimit dhe Planifikimit Operacional të Logjistikës. Vendosja në funksionim të Sistemit të Menaxhimit të Furnizimit të NATO-s, të vijojë me përgatitjen për përdorimin e Sistemit të Kodifikimit të NATO-s, (NCS) me të gjithë elementët dhe kapacitetet e nevojshëm. Për organizimin e pritjes, grumbullimit dhe lëvizjes së trupave që dislokohen, të sigurohen kapacitete të mundëshme në nivel grupesh RSOM, për pritjen etj...

PG-të e fokusuar tek zhvillimi i kapaciteteve për Mbështetjen e Vendit Pritës (HNS) të sigurojnë mbështetjen e plotë të njërive në operationet NATO/PfP, si dhe ndërtimin e strukturave të HNS dhe akteve përkatëse ligjore. Synimi kryesor të jetë krijimi i kapaciteteve aero-portuale të mjaftueshme dhe të pranueshme nga NATO që përfshijnë pritjen, mbështetjen dhe disa funksione për Elementë të Kontrollit të Transportit Ajror (ACE).

Në mbështetje të sigurimit të kontrollit të kufirit, gjatë periudhës 2007-2009, personeli dhe strukturat e Rojes Bregdetare të jenë të trajnuar dhe të kompletuar me të gjitha pajisjet vëzhguese, patrulluese e mbrojtëse. Sistemet e komunikimit dhe informacionit të sigurojnë lidhjen ndërmjet strukturave qendrore, detare, pikave të kontrollit, me shërbimet e tjera ndërkufitare dhe me organizmat ndërkombëtare kufitare.

Të vazhdojë trajnimi i njërive të Forcave Tokësore të identifikuar për operationet PfP të drejtuara nga NATO-ja, që të jenë në gjendje të kryejnë operatione mbrojtëse dhe mësimëse në nivel operacional dhe taktik, në përputhje me Doktrinën Taktike të Forcave Tokësore të NATO-s (ATP-35(B I)). Të mbahet kontributi i deklaruar me njësitë që veprojnë në operationet PfP të drejtuara nga NATO.

➤ Standardet e NATO-s

Standardet e NATO-s (STANAGS): Arritja e standardeve të jetë objektiv i veçantë i punës së të ardhmes për njohjen, familjarizimin dhe njehsimin e koncepteve tona me ato të NATO-s, sipas drejtimeve kryesore:

1. Nëpërmjet bashkëpunimit me Komitetin Ushtarak të Standardizimit dhe Agjencinë e Standardizimit të NATO-s (NSA) dhe në përputhje me konceptet e tyre, të hartohet një platformë e plotë për standardizimin në FA. Për më tej, kjo platformë të konsiderojë dhe zhvillohet në përputhje me konceptin dhe strukturat kombëtare të standardizimit.
2. Brenda vitit 2007, të përcaktohen autoritetet dhe strukturat përgjegjëse që do menaxhojnë procesin e standardizimit, për periudhën para dhe pas antëtarësimit në përputhje me kërkesat e NATOS. Në kuadrin e ristrukturimit të FA, përveç strukturave të përhershme të standardizimit, të ngrihen dhe funksionojnë Komiteti i Standardizimit dhe Grupet Teknike (GT), të cilat të përcaktojnë fazat për pranimin, shkallën e implementimit të standardeve, dhe deklarimin e tyre në Agjencinë e Standardizimit në NATO.
3. Në planin konkret, STANAG-et, të vleresohen si baza e procesit të standardizimit të FA.

➤ Menaxhimi i Burimeve Njerëzore:

- Profesionalizimi i FA mbetet një nga prioritetet kryesore në fushën e personelit, ku krahas strukturave ekzistuese të menaxhimit të personelit, një rol të rëndësishëm do të luajë edhe ngritja dhe funksionimi i Qendrës së Personelit, e cila do të ekzekutojë programet e personelit, shërbimet dhe sistemet që mbështesin gadishmërinë dhe mirëqënien e FA.
- Gjatë këtij cikli planifikimi, të sigurohet përmbushja e objektivit për bërjen e FA 100 % profesioniste brenda vitit 2010. Gjatë periudhës kalimtare prioritet të jetë plotësimi me ushtarë profesionistë i reparteve prioritare si Brigada e Reagimit të Shpejtë dhe Regjimenti Komando.
- Në përputhje me planin e zhvillimit të personelit të FA për periudhën 2008-2013, deri në fund të vitit 2013 në krahasim me vitin 2007 numri i personelit të ndryshojë si vijon: reduktimi i oficerëve në masën 2%, reduktimi i civilëve në 2.3%, rritja e n/oficerëve me 9.3% dhe ushtarëve profesionistë me 50%. Numri total i FA në vitin 2013 do të reduktohet në rreth 3%, në krahasim me numrin e personelit në vitin 2007.
- Zhvillimi i karrierës dhe motivimi të jetë proces i vazhdueshëm në ciklin e menaxhimit të personelit, që nga momenti i hyrjes në ushtri deri në kohën e largimit prej saj. Arsimimi, trajnimi, mbështetja sociale, ecuria në karrierë dhe përkujdesja pas përfundimit të kohës së shërbimit aktiv të jenë gjithnjë në qendër të vëmendjes të strukturave të menaxhimit të personelit.
- Sistemi i të dhënave të personelit të përmirësohet vazhdimisht, duke modernizuar

dhe kompjuterizuar informacionin me përdorimin e softeve specifike për të përmirësuar mënyrën e menaxhimit të të dhënave për emërimet në detyrë, arsimimin dhe kualifikimet e personelit civil dhe ushtarak të FA.

➤ **Infrastruktura:**

- Zhvillimi i infrastrukturës të marrë në konsideratë si përdorimin e saj nga FA, ashtu dhe përbushjen e detyrimeve që lindin nga pozicioni i vendit pritës, në mbështetje të forcave të NATO-s, të cilat mund të veprojnë, stërviten apo të kalojnë tranzit në territorin e vendit tonë.
- Zhvillimi i kapaciteteve mbështetëse të Vendit Pritës (HNS) të bëhet nëpërmjet krijimit të strukturave të veçanta të reparteve e nënreparte modul dhe kapacitet mbështetëse në KML, Aeroportin e Rinasit dhe Portin e Durrësit.
- Zhvillimi i masterplaneve të njëjësive dhe reparteve të bëhet në përputhje me Planin e Përhapjes të FA, Masterplanin e Përgjithshëm të FA dhe burimet financiare të vëna në dispozicion për periudhën 2008-2013. Prioritet të kenë masterplanet e Zall-Herrit, Rrapit të Treshit, Pashalimanit, Rinasit, Bunavisë dhe KFB (Plepa).
- Përparësi në zhvillimin e infrastrukturës së poligoneve të stërvitjes t'i jepet BrRSH, Regjimentit Komando, Brigadës së Stërvitjes Bazë dhe Poligonit të Bizës. Për periudhën afatshkurtër të planifikohen fonde për ndërtimin e një Qendre Simulimi në KDS, ndërsa për periudhën afatmesme të planifikohet ndërtimi i një poligoni modern kombëtar për stërvitjen e njëjësive si dhe ndërtimi i sistemit të simulimit në FA.

➤ **Modernizimi:**

- Procesi i Modernizimit të FA të përfshijë sistemet dhe pajisjet që janë të domosdoshme për transformimin e FA. Theksi të jetë blerja e pajisjeve, të cilat konsiderohen si me vendimtare për realizimin e procesit të integritit në NATO.
- Plani i Modernizimit të Sistemeve dhe Pajisjeve të FA të përqendrohet në blerjen e sistemeve dhe pajisjeve të ndërveprueshme me NATO-n, të kërkuara për përbushjen e Objektivave të Partneritetit.
- Programet dhe projektet kryesore të modernizimit të sistemeve dhe pajisjeve të jenë:
 - o Programet e Sistemit të Integruar të Vëzhgimit Kombëtar (SIVK);
 - o Programi i Zhvillimit të Sistemit C4;
 - o Programet për zhvillimin e mjeteve kryesore të transportit;
 - o Projekti i Pajimeve të Ushtarit;
 - o Programet e Simulatoreve.

➤ **Menaxhimi i Materialeve Stojë dhe Municioneve të Tepërta:**

Strategjia Sektoriale e Mbrojtjes orienton që në procesin e transformimit të forcës, një ndër angazhimet dhe sfidat kryesore të konsiderohet asgjësimi i municioneve dhe pajisjeve të tepërta. Ky proces në dukje me karakter teknik, ka një peshë mjaft të lartë në nivelin e sigurisë dhe mbrojtjen e jetës njerëzore. Konkretisht, asgjësimi i municioneve të tepërta në FA të ketë si qëllim:

- Shmangien e katastrofave humanitare dhe të kontribuojë për një mjedis të sigurt në vend, rajon e më gjerë,
- Të mbështesë zbatimin e objektivave të ristrukturimit të FA, duke lehtësuar ato nga municionet dhe aktivitetet e panevojshme (të tepërta),
- Të zbatojë kërkesat dhe standardet e NATO-s, për sigurinë e objekteve dhe depove të municionit,
- Të reduktojë personelin e ruajtjes dhe mirëmbajtjes,
- Të administrojë dhe menaxhojë municionet në objektet e FA,
- Të bëjë liçensimin e depove të municioneve sipas standardeve të NATO-s.

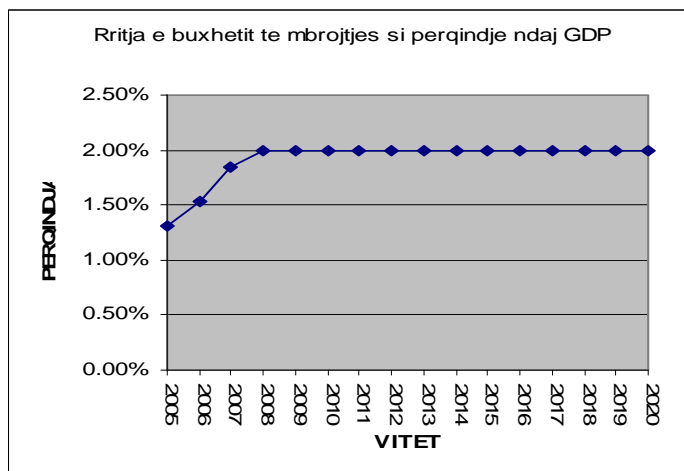
Realizimi i detyrave për asgjësimin e municioneve të tepërta të bëhet në plane dhe programe të veçanta, të cilat të mbështeten nga fondet e pritshme të buxhetit të shtetit, veçanërisht për mbulimin e shpenzimeve të asgjësimit industrial të municioneve në uzinat ushtarake.

Duke vlerësuar peshën që ka aktualisht ky aktivitet në FA dhe mundësitë e brendshme të kufizuara, në të ardhmen të bashkëpunohet me vendet e NATOs, NAMSA, Kanada etj., duke i paraprirë negociatave me projekte të detajuara.

Kapitulli 4: Rrjedhojat për Burimet

Zhvillimi i reformës së mbrojtjes, realizimi i planeve dhe programeve 2007-2020 janë të lidhura ngushtësisht me sigurimin, shpërndarjen dhe menaxhimin efektiv të burimeve financiare. Planifikimi financiar do të synojë edhe më tej sigurimin e burimeve të kërkuara për zbatimin e Planit të Zhvillimit Afatgjatë të FA 2007-2020, si dhe përballimin e kostos së integritimit në Strukturat Euro-Atlantike.

➤ Parashikimet e Buxhetit të Mbrojtjes 2007-2020:

Strategjia Sektoriale e MM, në aspektin e burimeve financiare mbështetet në tendencën e rritjes dhe zhvillimit të ekonomisë me ritëm pak a shumë konstant prej rreth 6% në vit. Inflacioni do të vijojë të mbahet i kontrolluar me një nivel mesatar (rritjeje) prej rreth 2-4% në vit. Buxheti i mbrojtjes do të rritet në 2% të GDP në vitin 2008 dhe pas kësaj do të vijojë për të gjithë periudhën që mbulon Plani Afatgjatë i

Zhvillimit të FASH (deri në vitin 2020) të ruajë këtë nivel ndaj GDP (2%).

Nisur nga supozimet e mësipërme, është bërë llogaritja e përafërt e buxhetit të mbrojtjes të FASH për periudhën 2007-2020, për secilin nga vitet e kësaj periudhe dhe në total për të gjithë periudhën. Theksoj se mbi këtë baze do të bëhet planizimi, programimi dhe buxhetimi i FA.

Me qëllim orientimin e alokimit të fondeve në kategoritë kryesore të buxhetit (personeli, shpenzime operacionale & mirëmbajtje, pajisje, infrastrukture dhe kërkim & zhvillim) "PAZH 2007-2020" jep një ndarje të përafërt, "nga lart-poshtë" të burimeve financiare të vëna në dispozicion të mbrojtjes. Në këtë alokim fondesh janë mbajtur parasysh modelet e një numri vendesh anëtare të NATO-s. Në plan është mbajtur parasysh një ulje graduale e shpenzimeve për personelin duke synuar që në vitin 2020 ato të arrijnë më pak se 50% të buxhetit të mbrojtjes nga mbi 55% që janë aktualisht. Shpenzimet operacionale dhe të mirëmbajtjes, do të tentojnë rritjen deri në nivelin 28-30% nga rreth 19% që ato janë aktualisht (po të zbritet një pjesë e shpenzimeve që janë përfshirë aktualisht në këtë kategori por në fakt u takojnë shpenzimeve për personelin). Shpenzimet për pajisjet do të shënojnë një rritje gjithashtu të vijueshme dhe të rëndësishme duke tentuar që në vitin 2020 të arrijnë në rreth 30% të buxhetit të mbrojtjes, gjë që e afron këtë tregues me atë të disa prej vendeve me kapacitete të krahasueshme me vendin tone. Shpenzimet për infrastrukturën kanë përbërë deri tani një përqindje relativisht të madhe të shpenzimeve për investime. Këtë shpenzime do të fillojnë të reduktohen gradualisht duke filluar nga viti 2009-2010. Shpenzimet për infrastrukturën do të vijojnë të ulen me tendencë mbërritjen në nivelin rreth 2,5-3% të buxhetit të mbrojtjes në vitin 2020. Për sa i përket shpenzimeve për punën kërkimore, praktikisht ato kanë qenë zero dhe do të vijojnë të mbeten të tilla edhe për disa vite të tjerë. Alokimi i fondeve për punën kërkimore do të fillojë rreth vitit 2010-2011 por sidoqoftë këto shpenzime do të përbëjnë një përqindje shumë të vogël në lidhje me buxhetin e mbrojtjes. Ato nuk do të kalojnë nivelin e 2% të buxhetit vjetor të mbrojtjes edhe në vitin 2013.

➤ **Burimet financiare sipas kategorive të buxhetit (Në miliardë lekë)**

Emertimi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Personeli	10.0	11.0	11.6	12.3	13.1	13.9	14.7	15.6	16.5	17.5	18.6	19.7	20.9	22.1
Oper&Mirëmb	2.8	4.8	5.8	7.0	7.7	8.4	8.5	9.0	9.6	10.1	10.7	11.4	12.1	12.8
Pajisje	3.0	3.4	3.9	5.2	7.1	8.2	8.6	9.1	9.7	10.2	10.9	11.5	12.2	12.9
Infrastrukture	2.0	2.1	2.1	1.5	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.2	1.3	1.4
Kërkimore	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9
TOTALI	17.9	21.3	23.4	26.0	28.7	31.4	33.3	35.3	37.4	39.7	42.0	44.6	47.2	50.1

➤ **Kosto e aktiviteteve me NATO-n**

Nr	Aktiviteti	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
		Akt.	Kosto	Akt.	Kosto	Akt.	Kosto	Akt.	Kosto	PWP	Kosto	Akt.	Kosto	Akt.	Kosto
1	Aktivite te IPP PWP	110/20%	2,2	110/20%	2,2	40	3	40	6	40	6	40	6	40	6
2	Komitetete te NATOs	15	1,6	15	1,6	15	1,6	15	1,6	15	1,6	15	1,6	15	1,6
3	Mision/Atashe/PSE	28	112	36	144	43	172	50	200	28	112	36	144	43	172
	GJITHSEJT		115,8		147,8		176,6		207,6		119,6		151,6		179,6

➤ Kostua e pjesëmarrjes ne operacione ne periudhën 2007-2013

Kontigjentet	VITET											
	7	8	9	10	11	12	13	17	18	19	20	
Misioni ISAF	350	500	500	500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	16850
ALTHEA BE	212	100	100	100	100	300	300	300	300	300	300	3312
Misioni me OKB					110	110	110	110	110	110	110	1100
Misioni Irak	676	676	676	676	676	676	676	676	676	676	676	9464
TOTAL	1238	1276	1276	1276	2386	2586	2586	2586	2586	2586	2586	30726

➤ Kostua e aktiviteve bilaterale

Nr	Aktiviteti	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
		Akt.	Kost	Akt.	Kosto	Akt.	Kosto	Akt.	Kosto	Akt.	Kost	Akt.	Kosto	Akt.	Kosto
1	Bashkepunim bilateral.	300	60	320	64,5	300	60	280	55	270	50	260	48	250	45
2	Bashkepunim te SEDM-it	25	6,25	30	7,5	32	8	35	8,75	25	6,25	25	6,25	25	6,25
3	A3	38	9,5	40	10	30	8	25	7,8						
4	KONTRIBUTI NE BUXHETIN E NATOS									28,7		31,4		33,3	
5	Te tjera	20	5	23	5,75	25	6,3	28	7	20	5	23	5,75	25	6,3

GJITHSEJT	78,75	79,5	82,3	78 55	89,95	91,4	90,85
------------------	--------------	-------------	-------------	------------------	--------------	-------------	--------------

Parashikimi i buxhetit për vitet 2007-2020 merr parasysh të gjitha detyrimet që rrjedhin jo vetëm nga rritja e kostos si rezultat i integritit në NATO por, ai i përgjigjet kërkesës për krijimin e një force tërësisht profesioniste brenda vitit 2010. Kjo forcë tërësisht profesioniste do të jetë jo vetëm më e kushtueshme në pikpamjen financiare por do të jetë më cilësore që nënkupton; më e motivuar, më e stërvitur, më e pajisur, e dislokueshme dhe e ndërveprueshme. Këtij qëllimi do t'i shërbejë edhe konsolidimi i Sistemit të PPBES, i cili është shtrirë tashmë në të gjitha nivelet dhe institucionet e FA, dhe integrimi i tij në sistemin e Planifikimit të Integruar të Qeverisë.

➤ Organizimi i Programeve të Mbrojtjes:

Faza e veçantë e procesit të PPBS është programimi, i cili përfaqëson parashikimin e aktiviteteve që duhet të plotësohen dhe burimet e nevojshme që kërkohen për një periudhë 6 vjeçare. Programimi i Mbrojtjes të sigurojë zhvillimin e strukturave të FA, mbështetjen e përparësive në kuadër të detyrimeve dhe angazhimeve ndërkombëtare. Programimi i Burimeve të Mbrojtjes të synojë kthimin e objektivave, prioritetëve dhe detyrave të parashikuara në dokumentat kryesore të planifikimit strategjik në programe shumëvjeçare të integruara në funksion të Procesit të Planifikimit të Integruar (IPS) të Qeverisë Shqiptare. Në këtë kuadër, MM do të operojë me 8 programe mbrojtje të cilët do të jenë më fleksibël për t'u përshtatur sipas nevojave të modernizimit të FA apo dhe ato të integritit. Aktualisht këto programe janë:

Programet Buxhetore të Ministrisë së Mbrojtjes janë si më poshtë:

- (1) Programi 01110 "Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi"
- (2) Programi 02120 "Forcat e Luftimit"
- (3) Programi 02150 "Mbështetja e Luftimit"
- (4) Programi 02160 "Mbështetja e Përqendruar"
- (5) Programi 02280 "Bashkëpunimi Civilo-Ushtarak (AL-CIMIC)"
- (6) Programi 09430 "Arsimimi Ushtarak"
- (7) Programi 07340 "Mbështetja Shëndetësore"
- (8) Programi 10270 "Mbështetja Sociale për Ushtarakët"

Planifikimi financiar për vitin 2008-2013 të synojë sigurimin e burimeve të kërkuara për implementimin e Planit të Zhvillimit Afatgjatë të FA, si dhe përballimin e kostos së integritit të FA në Strukturat Euro-Atlantike. Buxheti i Mbrojtjes do të rritet çdo vit, duke ruajtur vlerën konstante në raport me GDP prej 2%. Në bazë të parashikimeve financiare, buxheti i MM do të rritet nga 21.5 miliardë lekë në vitin 2008 në 34.4 miliardë lekë në vitin 2013.

Nëpërmjet harmonizimit dhe konsolidimit të SPI me PPBES, të sigurohet alokimi dhe përdorimi sa më efektiv i burimeve të mbrojtjes me synim zhvillimin e kapaciteteve operacionale dhe realizimin e objektivave të FA të parashikuara për periudhën 2008-2013. Prioritet do të kenë programet e Forcave të Luftimit, Mbështetjes së Luftimit,

Kapitulli 5: Llogaridhënia, monitorimi dhe analiza vlerësuese

Lista përmbledhëse e indikatorëve monitorues, vlerat bazë dhe synimet, e cila do të përdoret për të vlerësuar progresin e bërë në zbatimin e Strategjisë Sektoriale të MM, është si vijon:

	Prioritetet strategjike	Treguesit	Njësia	Nivel 2006	Synimi 2009	Synimi 2013	
1	Zhvillimi i Personelit	Personel tërësisht profesionist	SHPFA KFB	15000	13680	13. 572	
2	Struktura e FA ▪ Forcë Kalimtare ▪ Forcë Objektiv	- Krijuar struktura e Re organizative e FA (KFB:KM:KDS) - Përcaktuar njësitë prioritarë (Br RSH, Regj.Kom., Regj. Helik.; Br.Rajonale, Roja Bregdetare, etj.	SHPFA; KFB; KM KDS	Njes. Pfp; SHPFA; KFB; KM; KDS	Përgjithësisht Str.Forcë Kalimtare.	Përgjithësisht Strukt. Forcë Objekti	
3	Përhapja strategjike dhe vendosja e njësive	- Janë në garnizone të qëndrueshme: SHPFA; BrRSH;Regj.Komando; KDS,KM. - Është prëgatitur plani i strategjik i vendosjes për njësitë e tjera	KFB KM KDS	Rep. prioritare	Përgjithësisht Struktu forces	Plotësisht struktura	
4	Permbushja e objektivave të Partneritetit	- Gjithsej 43 PG	43	12	38	5	
	Modernizimi i sistemeve dhe i pajisjeve:	I. Sistemit C4 i FA	SHPFA (J6)	50%	70%	100%	
		☐ ☐ ☐ ☐ Sist. Int. Vëzhg. Kombëtar				100%	
		☐ Sist. Integ. Vëzhg. Hap. Detare	DSIVHD (J6)	50%	100%	100%	
		☐ Sist. Integ. Vëzhg. Hap. Ajrore		5%	40%	100%	
		☐ Sistemi i zbulimit taktik		5%	50%	100%	
		☐ Sistemi i zbulimit radioteknik			50%	100%	
		III. Mjetet e transportit				20%	100%
		☐ Mjetet transportit tokesor				50%	100%
		☐ Helikopterë transporti dhe SAR			20%	30%	100%
	☐ Anijet patrulluese				70%	100%	

		IV. Sisteme, Pajisje mbrojtëse			70%	100%
		☐ Kompleti i pajisjeve të ushtarakut			90%	100%
		☐ Pajisjet fushore			50%	100%
		☐ Mjete të blinduara			30%	100%
		☐ Pajisje të sigurisë			40%	100%
		V. Armet e lehta të këmborisë			50%	100%
		VI. Simulatorët konstruktiv			50%	100%
5	Arsimimi dhe stërvitja	Zhvillimi i liderशिpi të nivelit strategjik element i rëndësishëm për reformat dhe transformimit të FA.	Universiteti Ushtarak	Kolegji Mbr.Raj. Shkolla Trupes Brig.Ster. Bazë	Stervitje perbashkët me NATO-n Poligonet Bize Bunari Zallherr	Rritja e cilësisë së kapaciteteve operative Integrimi në NATO Përmirësimi i aftësive pjesëm në oper. brenda, jashtë vendit.
6	Operacionaliteti	A. Niveli operacional K1	%	5	10	20
		B. Niveli operacional K2	%	15	25	35
		C. Niveli operacional K3	%	35	25	25
		D. Niveli operacional K4	%	35	30	25
		E. Niveli operacional K5	%	10	5	5
7	Asgjësimi i armatimit dhe i municioneve të tepërta	Sasia a municionit për të asgjësuar (objektet qe jane afer qendrave te banuara, rrugeve nacionale: Bushat (Shkoder), Mezez (Durrës), Gjader (Lezhe), Shkoze (Tirane), Gjegjan (Puke), Grize (Fier), Mirake (Libraxhd).	Ton	95538	81937	57644
8	Infrastruktura per	Konstruksion ambienteve si	KFB	Konst..	Ndertime të	Nd. e

	jetesë, punë dhe mësim	fjetore, mensa, kuzhina, nyje sanitare, lavaneri, dushe etj., sipas normave dhe standardeve bashkëkohore të ndërtimit për çdo kazermë ushtarake, në periudhën 2007-2012.	KM KDS	ndertim i ri ne MM dhe Regj. Komando	reja, konst. Kom. Vlore, Zaller, poligon	reja Konst. Rep. Disp.NATO
9	“Forcës Kalimtare 2007-2010” “Forcën Objektiv 2020”	-Krijimin e kapaciteteve Operacional të integruara të njësive të komponentëve tokësorë, detarë dhe ajrorë nën Komandën e FB, të mbështetura nga KM dhe KDS.	Ky proces vijon përgatitjen e personelit të duhur Sipas Strukturës së re	- FA të jenë në gjendje deri 3 oper. nivel bat. (brenda vendit).	- të kryejnë deri në dy operacione në nivel bat.dhe një seri oper. nivel nënrep. mbësht popullsi raste fatkeqsi krizash humanitare .	- rritjen nivelit oper. njësive prioritara (BrRSH, Kom.) nënrep Pfp, dispozic “NATO Pool of Forces”. Forcën R SH NATOs “Pool of Forces” të NRF (NATO Respon Force)

MINISTRI

Fatmir MEDIU